

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse v právní věci **žalobce: J. K.**, nar. „X“, bytem „X“, proti **žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2013, č.j. 702/SČaKŽU/2013-3, JID: 40962/2013/KUUK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 28. 3. 2013, č. j. 702/SČaKŽU/2013-3, JID: 40962/2013/KUUK, a usnesení Magistrátu města Děčína ze dne 5. 2. 2013, č. j. OSC/11600/2013/Pok, **s e p r o n e z á k o n n o s t z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2013, č. j. 702/SČaKŽU/2013-3, JID: 40962/2013/KUUK, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Magistrátu města Děčína (dále jen „magistrát“) ze dne 5. 2. 2013, č. j. OSC/11600/2013/Pok. Tímto usnesením magistrát podle § 38 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl, že žalobci se k jeho žádosti ze dne 3. 2. 2013 odpírá nahlédnutí do správního spisu založeného na Magistrátu města Děčína, odbor správních činností a obecní živnostenský úřad, pod sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012, neboť žalobci nesvědčí právní zájem ani jiný vážný důvod.

V žalobě žalobce předeslal, že podle § 38 odst. 2 správního řádu, a nikoli podle odstavce 1 téhož ustanovení, žádal o nahlédnutí do přestupkového spisu ve věci domnělého přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), z jehož spáchání byl žalobce podezřelý. Tento spis byl založen poté, kdy příslušný policejní orgán věc vedenou na základě trestního oznámení pracovnice magistrátu A. B. podaného proti žalobci postoupil k dalšímu projednání magistrátu.

Žalobce namítal, že z usnesení magistrátu nevyplývá, z jakých důvodů odpovídajících ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu shledal magistrát právní zájem uvedený v žádosti o nahlédnutí do spisu nedostatečným, což činí toto usnesení nepřezkoumatelným. Tuto vadu podle žalobce neodstranil ani žalovaný. Výklad § 38 odst. 2 správního řádu, který zastával žalovaný, označil žalobce za chybný. Vzhledem k tomu, že zákon nestanovil žádná kritéria pro posouzení právního zájmu či jiného důležitého důvodu, je při posuzování žádosti o nahlédnutí do spisu aplikováno správní uvážení, které musí správní orgán řádně odůvodnit.

S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 17/2010 - 73, žalobce zdůraznil, že prezentoval relevantní právní zájem, který ovšem žalovaný odmítl, aniž vysvětlil důvody, proč tak učinil. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že mu magistrát na základě velmi podobně formulované žádosti umožnil nahlížet do jiného přestupkového spisu sp. zn. OSC/Rp-1696/86438/2009/Bab, aniž se zabýval otázkou, zda by nahlédnutím do spisu nebylo porušeno právo některého účastníka řízení, dotčené osoby nebo veřejný zájem. V této souvislosti se žalobce dovolával legitimního očekávání a požadavku na stabilitu správní praxe. Další pochybení žalovaného spatřoval žalobce v tom, že se odchýlil od konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu a zcela opomenul judikáty, na které žalobce upozorňoval v odvolání. Žalobce zastával názor, že již učiněný judikatorní výklad by měl být východiskem pro rozhodování následujících případů stejného druhu, a to s ohledem na právní jistotu, předvídatelnost práva a legitimní očekávání.

Podle žalobce žalovaný opomenul námitku směřující vůči zpochybnění právního zájmu s odkazem na několik stížností či trestních oznámení podaných proti A. B., které se bezprostředně dotýkají i jejích nadřízených pracovníků. Žalobce poznamenal, že nebyly uvedeny konkrétní důvody, na základě kterých byly tyto skutečnosti v rámci žádosti o nahlédnutí do spisu shledány nedostatečnými či zavádějícími.

Žalobce dále nesouhlasil s postupem magistrátu při vyhodnocení oznámení podaného proti žalobci pracovnicí magistrátu A. B., jež bylo magistrátu postoupeno policejním orgánem a které tvořilo součást spisu, do něhož žalobce žádal nahlédnout. Podle žalobce byl magistrát vázán názorem orgánu činného v trestním řízení pouze v tom rozsahu, že se v daném případě nejedná o trestný čin. Žalobce doplnil, že magistrát nebyl povinen vyhledávat ekvivalent k trestnému činu uvedenému v trestním oznámení, které mu postoupil policejní orgán. Žalobce poté citoval z trestního oznámení A. B., přičemž její tvrzení označil za nepodložené spekulace, které podle žalobce nelze shledat důvodem pro zahájení řízení ve věci přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Žalobce konstatoval, že magistrát nepostupoval ústavně konformním způsobem, neboť neprovedl nezbytné úkony k prověření došlého oznámení, popř. z úřední povinnosti nezahájil přestupkové řízení, ani danou věc nepostoupil nadřízenému orgánu z důvodu podle § 14 odst. 2 správního řádu. Jednání A. B. považoval žalobce za neprofesionální a shledal v něm snahu žalobce poškodit.

Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Uvedl, že právo osob odlišných od účastníků řízení nahlížet do správního spisu je právem nenárokovým, neboť může být přiznáno jen v případě, že tyto osoby prokáží právní zájem nebo jiný vážný důvod a současně nahlížením do spisu nebude porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob, nebo veřejný zájem. Podle žalovaného žalobce neuvedl žádný relevantní důvod, který by umožňoval nahlédnutí do spisu, neboť argumentoval pouze nepodloženými tvrzeními, aniž uvedl konkrétní práva, která by mohla být ohrožena v případě odmítnutí nahlížení do spisu. Žalovaný podotkl, že žalobce nesplnil svou povinnost tvrdit a prokázat právní zájem.

Podle žalovaného splňuje napadené rozhodnutí všechny zákonem požadované náležitosti a rovněž magistrát postupoval v souladu se zákonem. Žalobcem tvrzený nesoulad rozhodnutí s judikaturou Nejvyššího správního soudu označil žalovaný za irrelevantní. Podle žalovaného nemohla být odepřením nahlédnutí do spisu nikterak dotčena právní sféra žalobce. Při respektu k zásadě právní jistoty žalovaný poznamenal, že každá věc řešená správním orgánem je svým způsobem jedinečná a vždy je k ní nutno přistupovat individuálně. Podle žalovaného byl předmět řízení sp. zn. OSC/Rp-1696/86438/2009/Bab, ve kterém magistrát žalobci umožnil nahlédnout do spisu, zcela odlišný od projednávané věci. Další žalobní tvrzení nepovažoval žalovaný za právně relevantní.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že nepožadoval nahlédnout do spisu jako účastník řízení podle § 38 odst. 1 správního řádu, nýbrž podle odstavce 2 tohoto ustanovení. Odůvodnění usnesení magistrátu žalobce v této souvislosti považoval za iracionální. Magistrát se podle žalobce dostatečně nezabýval prezentovaným právním zájmem či jiným vážným důvodem, které pouze označil za nedůvodné, zmatečné či spekulativní, aniž uvedl konkrétní argumenty, proč je takovými shledal. Odkazy žalovaného na judikaturu Ústavního soudu jsou podle žalobce nepřipadné. Žalobce konstatoval, že v žádosti o nahlédnutí do spisu uvedl dostatek konkrétních důkazů na podporu svých tvrzení, a připomněl, že obdobnou argumentaci shledal magistrát dostatečnou pro nahlédnutí do spisu sp. zn. OSC/Rp-1696/86438/2009/Bab.

Podle žalobce není povinností žadatele o nahlížení do spisu prezentovat práva, která by mohla být eventuálně ohrožena či porušena v případě odmítnutí žádosti o nahlédnutí do spisu, nýbrž tvrdit a prokázat skutečnosti odůvodňující nahlédnutí. Žalobce zopakoval, že napadené rozhodnutí, ani usnesení magistrátu nejsou řádně odůvodněna racionálními argumenty a nevyjadřují kritéria, která byla v rámci konkrétní úvahy použita a hodnocena. Žalobce zdůraznil funkci a význam odůvodnění rozhodnutí a povinnost správních orgánů vypořádat se se všemi námitkami. Podle žalobce dále nelze bagatelizovat či ignorovat shodné znaky typově obdobných případů, na nichž spočívá zásada legitimního očekávání. Rozdíly v rozhodovací praxi přitom podle žalobce vyvolávají pochybnosti o tom, zda postup magistrátu a žalovaného odpovídal zákonným kritériím.

Žalobce dodal, že v odvolání zcela logicky upozorňoval na chybné závěry magistrátu a námitka nezákonného postupu magistrátu v souvislosti s nezahájením přestupkového řízení byla naprosto relevantní. Skutečnost, že magistrát dospěl k závěru, že přestupková věc má být odložena, o čemž se podle § 66 odst. 4 zákona o přestupcích nevydává rozhodnutí, podle žalobce ještě neznamená, že by tento postup byl zcela neformální. Odložení věci totiž nemusí být konečné a může být předmětem dalšího přezkoumání. Žalobce dále uvedl, že snaha zainteresovaných osob zakrýt neprofesionální jednání A. B., která na svém pracovišti šířila nepodložené zprávy o hrubém jednání žalobce, byla zcela nepochybně v rozporu s Etickým

kodexem úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Poznamenal rovněž, že jednotlivá přestupková řízení, která proti němu byla v předchozím období vedena a která popsal v žádosti o nahlédnutí do spisu, jsou již zastavena. Vyjádřil však rozpaky nad způsobem vedení těchto přestupkových řízení a snahou magistrátu projednat tyto věci v jeho nepřítomnosti.

V podání ze dne 2. 1. 2015, označeném rovněž jako replika, žalobce uvedl, že § 38 odst. 2 správního řádu zakládá veřejné subjektivní právo na poskytnutí určitých informací, prezentuje-li žadatel odůvodněnost svého požadavku. Odepře-li správní orgán žadateli nahlédnout do spisové dokumentace, musí své rozhodnutí řádně odůvodnit. Žalobce k tomu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a dále zopakoval a obsáhle rozvedl svou argumentaci uvedenou v předchozí replice.

O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť napadené rozhodnutí je nezákonné. Nepřisvědčil však všem námitkám žalobce.

Nejdříve se soud zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou žalobce spatřoval zejména v tom, že správní orgány v odůvodnění neuvedly, z jakých důvodů odpovídajících ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu shledaly právní zájem přednesený v žádosti o nahlédnutí do spisu nedostatečným. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí soud zjistil, že se žalovaný řádně zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce uplatnil v žádosti o nahlédnutí do spisu, a vypořádal rovněž všechny odvolací námitky žalobce. Napadené rozhodnutí proto soud považuje za přezkoumatelné. Z jednotlivých žalobních tvrzení podle názoru soudu vyplývá spíše nesouhlas žalobce se závěry správních orgánů. Správnost, či nesprávnost argumentace magistrátu a žalovaného však není otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti, která bude posouzena níže.

Předmětem správního řízení, které vyústilo ve vydání žalobou napadeného rozhodnutí, byla žádost žalobce podle § 38 odst. 2 správního řádu o nahlédnutí do spisu založeného na magistrátu pod sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012. Soud souhlasí se žalobcem v tom, že netvrdil, že by byl účastníkem řízení vedeného pod uvedenou spisovou značkou, a nedomáhal

se nahlížení do spisu z titulu svého účastenství podle § 38 odst. 1 správního řádu. Argumentace správních orgánů vysvětlující, proč žalobce nemůže nahlížet do spisu v režimu naposledy zmíněného ustanovení, je proto podle názoru soudu nadbytečná, což ovšem nezpůsobuje nepřezkoumatelnost, ani zmatečnost napadeného rozhodnutí. Správní orgány ve snaze uchopit žádost žalobce komplexně a řádně své závěry vysvětlit zahrnuly do odůvodnění svých rozhodnutí argumentaci, která nebyla nezbytná, aniž tím jakkoli snížily jejich srozumitelnost a přehlednost.

S ohledem na shora vymezený předmět správního řízení soud konstatuje, že soudní přezkum žalobou napadeného rozhodnutí se omezí pouze na otázku, zda byly naplněny zákonné předpoklady pro to, aby správní orgány odepřely žalobci nahlížení do správního spisu sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012, či nikoli. Předmětem soudního přezkumu v projednávané věci tudíž není a nemůže být postup magistrátu v jiných řízeních, včetně postupu při vyhodnocení oznámení podaného proti žalobci pracovníci magistrátu Andělou Babičkovou (věc sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012). Skutečnost, že žalobce usiloval o nahlédnutí do spisu sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012, nic nemění na tom, že se jedná o jinou věc a soudu v tomto řízení nepřísluší posuzovat, zda v ní magistrát postupoval, či nepostupoval správně.

Soud považuje za potřebné uvést, že správní spis sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012, do kterého žalobce požadoval nahlédnout, se skládá toliko ze spisu Policie České republiky a ze záznamu o odložení věci ze dne 1. 10. 2012, č. j. OSC/90128/2012/OKr. Tento spis založil magistrát poté, co obdržel přípis Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Děčín, ze dne 30. 7. 2012, č. j. KRPU-129696-14/TČ-2012-040271, jímž policie podle § 159a odst. 1 písm. a) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, odevzdala k projednání přestupku věc spočívající v tom, že žalobce v období od srpna 2011 do 12. 5. 2012 opakovaně telefonicky kontaktoval Andělu Babičkovou, čímž se mohl dopustit přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Ze záznamu o odložení věci ze dne 1. 10. 2012, č. j. OSC/90128/2012/OKr, soud zjistil, že magistrát podle § 66 odst. 3 písm. a) zákona o přestupcích věc odložil, aniž zahájil řízení o přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl žalobce dopustit tím, že měl v době od roku 2011 do 31. 5. 2012 dlouhodobě pronásledovat A. B. tím, že vyhledával její osobní blízkost, sledoval ji a vytrvale ji prostřednictvím telefonu kontaktoval, a to i v místě jejího bydliště. Důvodem odložení věci byla skutečnost, že magistrát neshledal naplnění všech znaků skutkové podstaty uvedeného přestupku.

Řízení o přestupku tedy vůbec nebylo zahájeno. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 As 80/2010 - 68, dostupném na www.nssoud.cz, „[p]okud nebylo dosud zahájeno řízení o přestupku (§ 67 a násl. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích), má podezřelý z přestupku právo nahlížet do spisu pouze za podmínek stanovených § 38 odst. 2 správního řádu z roku 2004, příp. získat informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.“ S tímto závěrem se soud plně ztotožňuje.

Podle § 38 odst. 2 správního řádu platí, že „[j]iným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno

právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.“ Toto ustanovení upravuje podmínky, za kterých mohou do správních spisů nahlížet osoby odlišné od účastníků řízení a jejich zástupců. Jedná se o tři podmínky, které musí být splněny kumulativně. První podmínkou je prokázání právního zájmu nebo jiného vážného důvodu, druhou podmínkou je, že nahlédnutím do spisu nedojde k porušení práva účastníka řízení nebo dotčené osoby, a třetí podmínka spočívá v tom, že nahlížením do spisu nesmí být porušen veřejný zájem. Splnění druhé a třetí podmínky se přitom posuzuje jen v případě, že žadatel prokáže splnění první podmínky. Správní orgány v projednávané věci dospěly k závěru, že první podmínka nebyla splněna, a dalšími se již nezabývaly.

Žalovaný se mýlí, pokud se domnívá, že žadatel o nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu je povinen uvést konkrétní práva, která by mohla být ohrožena v případě, že mu bude nahlédnutí odepřeno. Žadatele v souladu se zmíněným ustanovením stíhá toliko povinnost prokázat právní zájem nebo jiný vážný důvod nahlédnout do spisu.

Slovní spojení právní zájem, resp. jiný vážný důvod, představuje neurčitý právní pojem, jehož interpretace by měla podléhat přezkumu s úplně stejnou intenzitou jako v případě jakýchkoliv jiných právních pojmů. Teprve v případě, kdy správní orgán shledá, že tento pojem byl naplněn, provede správní uvážení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 - 27, www.nssoud.cz). Soud proto nesouhlasí se žalobcem, že v projednávané věci šlo o správní uvážení. Správní orgány totiž pouze zkoumaly, zda byl naplněn neurčitý právní pojem uvedený v § 38 odst. 2 správního řádu, a vzhledem ke svému negativnímu závěru již nepřistoupily ke správnímu uvážení.

Jak vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011 - 154, publ. pod č. 3073/2014 Sb. NSS, www.nssoud.cz, na rozdíl od správního uvážení výklad neurčitého právního pojmu a jeho aplikaci na zjištěný skutkový stav přezkoumávají soudy v rámci námitek uplatněných v žalobě v plném rozsahu. V projednávané věci žalobce v žalobě poukazoval na to, že ve správním řízení prezentoval relevantní právní zájem, který ovšem správní orgány odmítly, proto soud přikročil k věcnému posouzení závěrů správních orgánů.

Žalobce v podání ze dne 3. 2. 2013 uvedl, že žádá o nahlédnutí do přestupkového spisu sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012 ve věci přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, a to na základě oznámení Policie České republiky ze dne 30. 7. 2012, č. j. KRPU-129696/TČ-2012-040271. Právní zájem shledával žalobce mimo jiné v tom, že byl obviněn úřednicí magistrátu A. B. z hrubého jednání.

Ze žádosti žalobce o nahlédnutí do spisu v kontextu s vlastním obsahem tohoto spisu, jak byl popsán výše, jednoznačně vyplývá, že žalobce chtěl nahlédnout do spisu, který byl veden ve věci nezahájeného řízení o přestupku, jehož se měl podle tvrzení Anděly Babičkové dopustit právě žalobce. Soud podotýká, že pokud by magistrát řízení o přestupku zahájil, žalobce by byl jeho účastníkem jakožto obviněný z přestupku [§ 72 písm. a) zákona o přestupcích] a magistrát by byl povinen mu umožnit nahlížení do spisu v režimu § 38 odst. 1 správního řádu.

Podle názoru soudu není pochyb o tom, že správní spis, do kterého chtěl žalobce nahlédnout, se jej bezprostředně týkal. Tato skutečnost jednoznačně vyplývá z jeho tvrzení uvedených v žádosti o nahlédnutí do spisu a je doložena vlastním obsahem předmětného spisu, který byl správním orgánům v době rozhodování o žádosti žalobce znám, neboť v tomto spisu skutečně jde o obvinění, které proti žalobci vznesla A. B. Za situace, kdy rozhodná tvrzení žalobce mají oporu ve spisu, do něhož chtěl nahlédnout, není třeba, aby je prokazoval jinak, resp. dokládal dalšími důkazy. Již samotná skutečnost, že obsahem daného spisu byly dokumenty, které souvisely s přestupkem, jehož se měl žalobce dopustit, podle názoru soudu dokládá existenci právního zájmu žalobce nahlédnout do tohoto spisu. Žalobci totiž nelze odepřít informace v tomto spisu obsažené jen proto, že magistrát přestupkové řízení nezahájil a věc odložil; přitom právě nezahájení přestupkového řízení způsobilo, že se žalobce nestal účastníkem řízení a nemohl do správního spisu nahlížet podle § 38 odst. 1 správního řádu.

Soud dále zdůrazňuje, že nelze opomíjet ani existenci práva na informační sebeurčení, které tvoří součást základního lidského práva na ochranu soukromí. Právo na informační sebeurčení lze podle názoru Ústavního soudu, vysloveného v nálezu ze dne 22. 3. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 24/10, publ. pod č. 94/2011 Sb., www.usoud.cz, „... dovodit z čl. 10 odst. 3 Listiny, garantujícího jednotlivci právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním a nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě, a to ve spojení s čl. 13 Listiny, chránícím listovní tajemství a tajemství přepravovaných zpráv, ať již uchovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou, podávaných telefonem, telegrafem nebo jiným podobným zařízením anebo jiným způsobem. ... "roztržštěnost" právní úpravy aspektů soukromé sféry jednotlivce nelze přeceňovat a v Listině uvedený výčet toho, co je třeba podřadit pod "deštník" práva na soukromí či na soukromý život nelze považovat za vyčerpávající a konečný. Při výkladu jednotlivých základních práv, která jsou zachycením práva na soukromí v jeho různých dimenzích tak, jak je uvádí Listina, je nezbytné respektovat účel obecně chápaného a dynamicky se vyvíjejícího práva na soukromí jako takového, resp. je třeba uvažovat o právu na soukromý život v jeho dobové celistvosti. Proto i právo na informační sebeurčení garantované čl. 10 odst. 3 a čl. 13 Listiny je třeba interpretovat zejména ve spojitosti s právy garantovanými čl. 7, 8, 10 a 12 Listiny. Svou povahou i významem tak právo na informační sebeurčení spadá mezi základní lidská práva a svobody, neboť spolu se svobodou osobní, svobodou v prostorové dimenzi (domovní), svobodou komunikační a zajisté i dalšími ústavně garantovanými základními právy dotváří osobnostní sféru jedince, jehož individuální integritu jako zcela nezbytnou podmínku důstojné existence jedince a rozvoje lidského života vůbec je nutno respektovat a důsledně chránit; zcela právem jsou proto respekt a ochrana této sféry garantovány ústavním pořádkem, neboť – posuzováno jen z poněkud jiného úhlu – jde o výraz úcty k právům a svobodám člověka a občana (čl. 1 Ústavy České republiky).“

V citovaném nálezu Ústavní soud rovněž upozornil na skutečnost, že z práva na soukromý život projevujícího se v podobě práva na informační sebeurčení lze dovodit i pozitivní povinnost státu zlikvidovat data, která o osobě z její soukromé sféry stát shromáždil a zpracoval, jak to učinil Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí ve věci Rotaru proti Rumunsku (no. 28341/95) ze dne 4. 5. 2000.

Podle názoru soudu proto z práva na informační sebeurčení nutně vyplývá také právo každého jednotlivce na informace o tom, jakými údaji o něm disponuje stát, resp. orgán

veřejné správy. Jednotlivec totiž může účinně hájit své soukromí pouze v případě, že má k tomu dostatek informací. Pokud žadatel o nahlédnutí do spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu tvrdí, že tento spis se týká přestupku, jehož se měl dopustit, a pokud toto tvrzení odpovídá obsahu předmětného spisu, je třeba podle názoru soudu i s ohledem na právo na informační sebeurčení považovat právní zájem na nahlédnutí do spisu za prokázaný.

Soud uzavírá, že žalobce důvodně tvrdil, že se jej předmětný spis dotýká, když poukazoval na to, že byl obviněn A. B. z hrubého jednání, tudíž je dán právní zájem na tom, aby mu bylo umožněno do předmětného spisu nahlédnout. Tuto právní otázku vyhodnotil žalovaný nesprávně, což činí napadené rozhodnutí nezákonným. Soud proto shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí žalovaného podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil. Vzhledem k tomu, že tento důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí se přímo dotýká též prvostupňového rozhodnutí, soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil i usnesení magistrátu ze dne 5. 2. 2013. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu.

Vzhledem k tomu, že soud shledal existenci právního zájmu žalobce na nahlédnutí do správního spisu, ztratilo smysl vypořádání dalších žalobních námitek, zejména pokud jde o žalobcem tvrzené legitimní očekávání odvozené od postupu magistrátu v jiné věci, kde mu bylo za podobných okolností umožněno do správního spisu nahlédnout. Soud k tomu doplňuje, že mu není znám obsah žádosti ani obsah spisu, který žalobce v dané souvislosti zmiňoval, proto by nemohl ani objektivně posoudit, zda skutečně žalobci vzniklo legitimní očekávání, či nikoli.

V této fázi řízení není soud oprávněn předjímat, zda jsou v případě žalobce splněny i ostatní podmínky ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu, neboť k tomu se správní orgány v důsledku svého nesprávného právního názoru dosud nevyjádřily. V dalším řízení tedy správní orgány vycházejíc z toho, že žalobce prokázal právní zájem nahlédnout do spisu vedeného pod sp. zn. OSC/Rp-1967/67092/2012, posoudí, zda jsou splněny rovněž další výše popsané zákonné podmínky k tomu, aby žalobci bylo umožněno do předmětného spisu nahlédnout, a to zda nahlédnutím do spisu nedojde k porušení práva dotčených osob nebo k porušení veřejného zájmu.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch a žalobce náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 8. června 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová